

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura
Vzdělávací obor:	Výtvarná výchova
Název vyučovacího předmětu:	Výtvarná výchova
Časové vymezení předmětu:	1., 3. a 4. ročník- 1 hodina týdně, 2. a 5. ročník – 2 hodiny týdně, 6., 9. ročník – 2 hodiny týdně, 7., 8. ročník – 1 hodina týdně
Organizační vymezení předmětu:	Předmět se vyučuje ve třídě. V rámci výuky se organizují návštěvy výstav, exkurze, malování v plenéru.

Obsahové vymezení předmětu:

1. **Vzdělávací oblast Umění a kultura** umožňuje žákům jiné, než pouze racionální poznání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.
2. **Výtvarná výchova**, jako součást této vzdělávací oblasti, pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.
3. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.
4. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invence. Tvůrčími činnostmi (**obsahové domény – rozvíjením smyslové citlivosti, uplatněním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků**) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Naplňování klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- předat žákům dovednost učení a vést je k celoživotnímu vzdělávání
 - vedeme žáky k logickému myšlení a samostatnosti při výtvarné práci
 - podněcujeme žáky k získávání vědomostí o historii výtvarné tvorby a výtvarných technikách a materiálech
 - vedeme děti k pozorování
 - vedeme žáky k propojování poznatků z různých oborů (technologie, propojení výtvarné kultury, hudební kultury, dramatické tvorby)

- učíme děti vyhledávat informace a užívat je v praxi, vycházet z příkladů z praktického života
- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, prezentaci své práce i týmu
- vytváříme žákům podmínky k rozvíjení správného sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky ke kreativě, schopnosti logicky myslet a řešit problémy
 - vedeme žáky k nalézání potřebných informací a hledání řešení (zvládnutí výtvarné techniky)
 - nabádáme žáky k hledání souvislostí mezi problémy (fungování technologií)
 - vedeme žáky k přijímání oprávněné kritiky (autoevaluace)

Kompetence komunikativní

- vést žáky k účinné a kultivované komunikaci
 - rozvíjíme schopnost žáků sdělit myšlenky výtvarným vyjádřením
 - vedeme žáky k účinné spolupráci a komunikovat ve skupině
 - učíme žáky prezentovat svou osobnost

Kompetence sociální personální

- vést žáky ke spolupráci a všestranné komunikaci
 - učíme děti pracovat v týmu (dodržování pravidel, organizace výtvarné práce)
 - vedeme žáky k akceptování názoru druhých, učíme je obhájit svůj názor
 - vedeme žáky k dovednosti umět se prosadit pomocí výtvarné tvorby a její prezentace
 - nabádáme žáky k poskytnutí pomoci a učíme je požádat o ni

Kompetence občanské

- vychovávat žáky v zodpovědné, kreativní a svobodné osobnosti, které si uvědomují své povinnosti a jsou znalé svých práv
 - umožňujeme rozvíjet žákům svou osobnost (po psychické, fyzické a sociální stránce- kreativita, dovednosti, postoje ke kultuře)
 - vedeme žáky k chápání souvislostí a problémů ve světě (zdraví, ekologie atd.)
 - rozvíjíme u žáků kultivovanost a kulturu osobnosti (kulturní akce)
 - rozvíjíme u dětí emocionální stránku osobnosti pomocí výtvarného vyjadřování

Kompetence pracovní

- rozvíjet u žáků jejich schopnosti, vědomosti a dovednosti a využít je při přípravě na povolání
 - učíme žáky používat účinně výtvarné materiály, nástroje a pravidla
 - vedeme žáky ke kvalitní a funkční práci
 - důsledně vyžadujeme dodržovat bezpečnost při výtvarné činnosti
 - motivujeme žáky k ochraně životního prostředí (recyklace materiálů, environmentální výchova)
 - umožňujeme získávat žákům praktické zkušenosti (vlastní výrobky)

- vedeme žáky k chápání smyslu práce a ke kladnému vztahu k práci

Naplňování průřezových témat:

Konkrétní naplňování průřezových témat uvádíme v tabulce vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Výtvarná výchova. Průřezová témata zde přiřazujeme ke konkrétnímu výstupu, učivu.

Výtvarná výchova - 1. období

Učivo	Výstupy	Kompetence	Průřezová témata	Metody a formy	Časový harmonogram	Evaluace
Barva - barevné kvality	- rozlišuje teplé a studené barvy	- pracovní - volba vhodných barev		míchání barev	září - listopad	
Výtvarné osvojování přírody	- pozoruje přírodniny a jejich výtvarné seskupování	- k řešení problémů - vyhledávání tvarově zajímavých přírodnin	Environmentální výchova - Vztah člověka k přírodě	vycházka spojená se skupinovou prací	září, prosinec, duben, červen	společné vyhodnocení objektů
Dekor - rytmus	- rytmicky střídá prvky a barvy v linii	- k řešení problémů - správná volba a střídání prvků v řádku		stříhání, řazení a lepení tvarů	prosinec - únor	sebehodnocení
Modelování	- ovládá modelovací hmotu - přírodní náměty	- pracovní - zhotovení jednoduchých tvarů	Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	stlačování, hnětení, válení modelíny	září - leden	
Tematické práce	- samostatně tvoří v ploše, na základě vlastních zkušeností nalézá obrazové vyjádření	- k učení - promyšlení úkolu, postupu práce	Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Kreativita	kresba	září - červen	samostatná práce
Lineární kresba - linie, tvary	- sleduje tvar předmětu z hlediska linie	- k učení - správné držení a vedení tužky při kresbě	Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Kreativita	kresba	září - listopad	
Výtvarné osvojování přírody	- shlukuje přírodní materiály v esteticky působivé sestavy	- k řešení problémů - vytváření variant a obhajoba zvoleného řešení		skupinová práce	září - červen	hodnocení podle skupin
Barva - barevné kvality	- vystihuje nálady v krajině	- k učení - vyhledávání obrazů ve výtvarných knihách	Výchova k myšlení v evropských souvislostech - Objevujeme Evropu a svět	malba	prosinec - duben	
Výtvarné osvojování věcí - vztahy zrakového vnímání	- sleduje tvar předmětu z hlediska užitku a materiálu	- pracovní - orientace v získaných technologiích		otisky a tisky	prosinec - březen	

Dekor - rytmus	- dekorativně řeší kruh nebo obdélník	- k řešení problémů - samostatné rozhodování	Multikulturní výchova - Multikultura	řazení v ploše pomocí volně kreslené osnovy	březen - červen	výstava
Modelování - umělecká výtvarná tvorba	- modeluje věci denní potřeby - vyjadřuje rozdíly tvarem	- pracovní - promyšlení nejvhodnějších pracovních postupů		stáčení nádobek z válečků	únor - červen	výstava
Tematické práce	- vytvoří spolu se spolužáky skupinové dílo na velké ploše - odlišné interpretace porovnává a hodnotí	- sociální a personální - spolupráce a komunikace	Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Poznávání lidí	skupinová práce	září - červen	
Linie - jednoduché vztahy v objemu a v ploše	- uplatňuje uspořádání linie v ploše a prostoru	- k učení - základy stínování - vystižení objemu	Multikulturní výchova - Kulturní diference	kresba - šrafování - tisk	duben - květen	

Výtvarná výchova - 2. období

Učivo	Výstupy	Kompetence	Průřezová témata	Metody a formy	Časový harmonogram	Evaluace
Výtvarné osvojování přírody	- volně výtvarně zobrazuje tvar a barvu přírodnin	- k řešení problémů - vhodná volba barevnosti	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí	akvarel	září - prosinec	
Barevné kvality a výtvarné materiály	- využívá výrazovosti barvy - barevnými kontrasty vyjadřuje představivost a fantazii	- k učení - vyvozovat závěry na základě experimentování	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	malba	říjen - prosinec	hodnocení žáka žákem
Tematické práce	- rozvíjí sebevyjádření, vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností při práci z představy (zážitky ze života dětí)	- komunikativní - výtvarné vyjádření vlastních zkušeností	Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj -Ssebepoznání a sebepojetí	kolorovaná kresba	září - listopad	sebehodnocení
Modelování a organizace prostoru	- využívá tvárných možností modelíny pro zhotovení fantastické postavy	- pracovní - organizace a plánování, zásady hygieny práce		modelování	říjen - prosinec	
Linie - světlostní kvality	- ověřuje výrazové vlastnosti záměrně vedené linie, porovnává prvky na základě vztahů (světlostní poměry)	- pracovní - kreslení lineárních útvarů		kresba do voskové rezervy	únor - červen	výstava
Dekor - rytmus, kontrast	- poznává principy dekorativní tvorby - obalovací papír, tapeta - svobodně je volí a kombinuje	- k řešení problémů - aplikace dekoru v návaznosti na charakter předmětu	Environmentální výchova - Lidská aktivita a problémy životního prostředí	kombinované techniky - tiskátka, vystřihování, lepení	prosinec - březen	
Výtvarné umění - umělecká výtvarná tvorba	- komunikuje o lidovém umění, porovnává různé interpretace obrazného vyjádření	- komunikativní - umění naslouchat, vedení dialogu, vyhledávání informací	Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	beseda	červen	

Barva - světlostní a barevné kvality	- uplatňuje výtvarné zkušenosti o barvě při dekorativním řešení v materiálu	- pracovní - organizace a řízení různých činností		vitráž, mozaika	únor - květen	výstava
Linie - statické a dynamické vyjádření	- využívá linie k volnému výtvarnému zpracování ilustrace, vyjádří ji staticky i dynamicky	- k učení - na základě četby a porozuměním zvolit vhodnou ilustraci	Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Kreativita, Mediální výchova - Vnímání autora mediálních sdělení	ilustrace - kresba	září - listopad	čtení s porozuměním
Výtvarné osvojení přírody	- využívá symetrie přírodního tvaru při jeho výtvarném zpracování	- k učení - navržení postupu řešení v návaznosti na symetrii		soutisk	leden - červen	skupinové hodnocení
Modelování a organizace prostoru	- nalézá a kombinuje architektonická řešení při sestavování celků z velkých prostorových prvků	- kompetence pracovní spolupráce, uplatnění základních dovedností v organizaci práce	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svě nás zajímá	konstruování - skupinová práce	leden - duben	výstava
Tématické práce	- uplatňuje schopnost barevně vyjádřit náladu - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření	- k řešení problémů - využití vlastního úsudku a zkušenosti		kombinované techniky	duben - červen	
Smyslové účinky vizuálně obrazových vyjádření	- samostatně vytvoří, vybere a upraví vyjádření tématu v ploše	- k řešení problémů - správná volba a kombinace obrazu a písma	Mediální výchova - Stavba mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti	výstava - návštěva výstav ZUŠ, koláž, kombinované techniky	duben - červen	reklamní leták, výstava